

Některé způsoby zastřílení polského dělostřelectva.

Polské dělostřelectvo používá mimo všech známých novodobých způsobů zastřílení též řadu způsobů vhodných pro boj ve volném terénu, kdy na velké přípravy a výpočty zpravidla není času.

I. Schody. Na živé nebo pomíjivé cíle, nebo když velitel baterie neměl ještě času dobře se v terénu orientovat, střílí se metodou zvanou „s c h o d y“.

Baterie zahájí palbu sevřeným nebo mírně sevřeným vějířem, každé dělo s dálkou zaměřovače, stupňovanou o 100—400 m podle přesnosti odhadnutí dálky cíle. Opravy strany se zaokrouhlují na desítky dílců.

P ř í k l a d: Dálka baterie—cíl odhadnuta na 4000 m.

Povel*): „Strana po 5 méně, schody po 400 atd., dálka 38.“

*) Při všech příkladech předpokládám, že baterie jest zamířena s rovnoběžným vějířem do hlavního směru, a že příslušná strana od hlavního směru k cíli byla velená.

Pozorování: 1. dělo — vpravo 60, nepozoroval (3800),
 2. „ — „ 50, „ (4200),
 3. „ — „ 30, krátká (4600),
 4. „ — „ 40, dlouhá (5000).

Povel: „Strana 30 více, schody po 100 atd., dálka 46.“

Pozorování: 1. krátká (4600),
 2. „ (4700),
 3. zásah (4800),
 4. dlouhá (4900).

Zastřílení je skončeno. Možno přejíti k účinné palbě s dálkou 48, s vějířem mírně rozevřeným.

Je to způsob neobyčejně rychlý a zvláště se srovnanými děly nesehnávající. Psal o něm také škpt. Massmann v Dělostřeleckých rozhledech 1932, čís. 1.

II. Čtverhran. Tohoto způsobu užívá se při zastřílení na živé cíle, při jednostranném pozorování s pozorovacím úhlem větším než 400 dc a bez stanovení poměrů. Záleží ve zjištění směru prvním a čtvrtým dělem. Každé z nich vypálí serii dvou ran, při čemž pro druhé rány zvětší se dálka o 400 m. Tyto 4 rány utvoří v terénu čtverhran (viz obr. 1). Děla střelí serii jedno po druhém. Střelba je zahájena s rozevřeným vějířem po 10 dílcích.

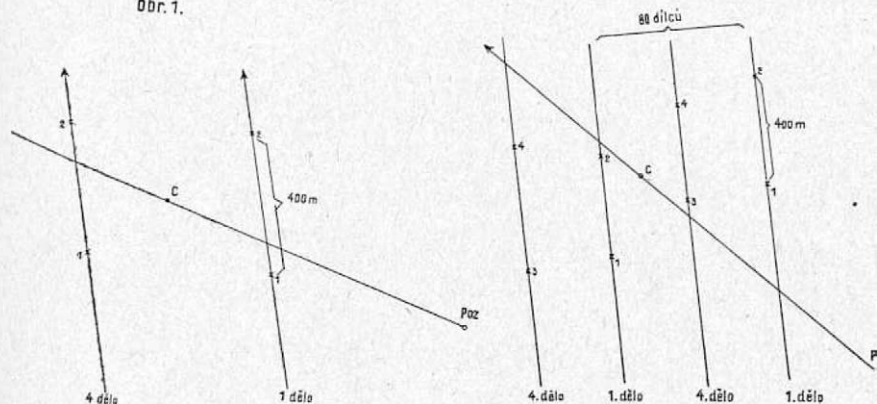
Velitel baterie dá povel: „Čtverhran 400 atd., dálka 40.“

1. důstojník velí: „1. a 4. dělo, 2 rány, skok po 400 atd., dálka 40.“

Pozorovatel snaží se zjistiti smysl polohy celého čtverhranu vzhledem k cíli jak do směru, tak do dálky. Když se serii dvou vypálených ran 1. a 4. dělem dosáhne šířkového i dálkového zarámování cíle, může se přejíti ihned k účinné palbě. Když dopady obou serií jsou vpravo (vlevo) od cíle, změní se strana o hrubou hodnotu ± 80 dílců a také dálka se podle potřeby opraví.

obr. 2.

obr. 1.

Příklad:

Povel: „Strana po 10 více, čtverhran 400 atd., dálka 40.“

Pozorování (viz obr. 2): směry 1. a 4. děla jsou vpravo od cíle, dostřel pochybný.

směrovým bodem poslední serie, t. j. bod 40 nahoře, a na čáře CC_1 vyčte se dálka pro novou serii, t. j. 3800 m.

10. Zarámovat nyní cíl do šířky opravami směru o 10—40 dílců podle smyslu pozorování a příslušné dálky odčítají se na měřítku, které nám tak nahrazuje výpočet geometrického skoku. Při tom spojujeme 0 dole s příslušným číslem opravené strany nahoře.

11. Po zarámování cíle do šířky postupovat v zastřílení jako obvyčejně půlením strany až do úplného zastřílení.

IV. Zastřílení směru i dostřelu při improvizovaném pozorování oboustranném.

Provádí se pomocí „náčrtu kolmic“, nebo „náčrtu rovnoběžek“. Oba způsoby dovolují rychlé a snadné zastřílení směru a s vyhovující přesností i střední dálky. Pozorovatelný mohou býti kdekoliv.

Náčrt kolmic podobá se až na malé odchylky způsobu zastřílení, užívanému u nás podle služ. předpisu D-VII-1, Nauka o střelbě dělostřelectva, čl. 466—477. Liší se od tohoto tím, že se zásadně střílí jen po jedné ráně (jako u nás podle čl. 477), ale za to se vypálí i 4. rána, odpovídající 4. rohu čtyřúhelníka, stranou 3. rány a dálkou 1. rány. Půlící body stran čtyřúhelníka se spojí a s těmito spojnicemi se teprve vedou bodem Z rovnoběžky podle čl. 472. Tím se zmírní vliv rozptylu na velikost úchylek jednotlivých ran 1—4, jež se takto seskupují ve dvojice.

Náčrt rovnoběžek jest stejný se způsobem, který byl u nás dříve předepsán pro improvizované oboustranné pozorování v nyní zrušeném „Náčrtu nauky o střelbě“. Tento způsob usnadňuje odečísti z grafika jen velikost stranové úchylky, ne však velikost dálkové úchylky a proto byl u nás nahrazen „náčrtem kolmic“. Protože většina důstojníků tento způsob zná z dřívějších dob, považují za zbytečné jej popisovati.

Všechny zmíněné metody jsou v polském dělostřelectvu úplně vžity a s oblibou i s úspěchem se jich používá; tím spíše, že veškeré úsilí celého výcviku v polské armádě je věnováno především boji ve volném terénu, kde tyto rychlé, improvizované a jednoduché metody se nejlépe a nejčastěji uplatní.

Plukovník V á c l a v Š á r a :

Výcvik záložních důstojníků a déle sloužících poddůstojníků.

Otázkou výcviku zál. důstojníků zabývají se po válce velmi živě veškeré armády. K této otázce přistoupila v posledních letech ještě nová, totiž otázka výcviku déle sloužících poddůstojníků. Nutí k tomu stále zkracování presenční služby, prováděné přesto, že se všude uznává význam záložního velitelského personálu za války i stále rostoucí požadavky na stupeň jeho výcviku při neobyčejném rozmachu vojenské techniky a taktiky.

Při tom však mezinárodní poměry nejsou takové, aby státy mohly udržovati malé armády jen pro udržení pořádku uvnitř státu, nýbrž každý stát musí si udržeti maximální obrannou pohotovost pro obhájení celistvosti svého státu, dokud existují státy, toužící po výbojích, po zvětšení svého území a po podrobení si části obyvatelstva jiného státu.